

**Procés, judici i
sentència per
bruixeria
contra
CATERINA
PICONA,
habitant del
lloc de
d'Estac.
Febrer del
1534.**

Aquest quadern pertany a *Itinerant Feminist*.

Des del projecte s'aposta per la visibilització femenina, es tracta d'un intent de fer genealogia, d'un arxiu de dones. Generant processos reflexius alhora que desconstructius de performances normatives i patrons, sempre obert al debat, que generi el germen d'una acció col·lectiva transformadora.

Inspirat en la tradició medieval dels romanços populars de *canya i cordill*, o *literatura de cordill*.

Com el seu nom indica, es tracta d'un procés d'itinerància, mèdiu, que possibiliti l'accés, en mercats ambulants, àgores públiques, en espais culturals, artístics, o simplement en els espais oberts, com ara camps...

Com deien Marta Ramos i Àngel Calvo, en la jornada de llançament de projectes de *l'Arxiu Javelina*, al centre d'art la Panera, no hi han d'haver excuses per no produir, l'art pot tenir qualsevol forma, material, complex, senzill... O pot estar fet a qualsevol espai o lloc.

El més important és donar a conèixer, tot fent un petit homenatge a totes aquestes dones, que foren acusades injustament com a bruixes i metzineres a finals del període modern, un estereotip de la dona que es crearia ja en aquell període medieval, i que esdevindria l'excusa perfecta per culpabilitzar, ajusticiar, torturar, o finalment passar per la forca, cremar...

A totes elles....

Aquest text està extret de *Orígens i evolució de la cacera de bruixes a Catalunya (segles XV-XVI) de Pau Castell. A partir de O. ADM, Pallars, doc.1592-1.— A. Còpia simple del segle XVII. ADM, Pallars, doc.1592-2.*

Per una lectura més acurada dirigiu-vos al text original. <http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/51863?mode=full> (aquest llibret és sols part d'una peça artística)

Olga Olivera-Tabeni. *Itinerant feminist*. Sis quaderns diferents, referents a processos judicials de dones que foren acusades de bruixes a la plana de Lleida i al Pirineu a finals del període modern. Imprès en una impressora domèstica. 14.8 x 21 cm. 2019.

1534 febrer. Estac

Judici per bruixeria contra Caterina Picona d'Estac.

Noverint universi quod anno a Nativitate Domini milesimo quingentesimo tricesimo quarto, die vero mercurii, decima octava mensis februarii intitulatis, presente et voccato me, Joanne Monjo, oriundo ville Talarni, apostolica ubique terrarum regia vero per omnes terras et dominationes sacre cesaree catholice regieque magestatis auctoritatibus nottarius, et presentibus pro testibus honorabilis Petro Ferrer Talarni, et Jacobo Castell loci d'Estach, et Joanne Majoral loci de Arcalís habitatoribus, coram magnifico domino Francisco Sorita, domino baronia d'Estach, personaliter constituto intra castellum [1v] d'Estach hora judicii tenendi judicium tenente et faciente omnibus coram eo querelantibus, venit et personaliter comparuit Petrus Gil, procurator fiscalis stationis curie ac dominationis eiusdem, qui dicto nomine eidem verbo dixit et exposuit in effectu hec vel similia verba:

Senyor molt magnífic, com sie pervengut a ma notícia fama pública refferint que na Catharina de Picó del loch d'Estach de vostra baronia sia bruixa, y per tal tenguda y reputada, y ha usat de art de bruixeria donant metzines a moltes persones en gran menyspreu de la divina magestat e perdió de la ànima sua e prejudici de la vostra punició y correcció, les quals coses no deuen sens gran [2r] punició y correcció passar; per tant et alias, yo, com a procurador fiscal denunciant estes coses, requir y suplique vostra mercè dita Catharina de Picó ésser presa e encarcerada y detenguda, offerint-me propte donar-li la demanda, dins legítim termini a mi assignat, de les coses contra ella preteses, prometent sentir-ne vostre juhí y pagar lo judicat ab les clàusules necessàries, jurant en ànima de mon principal que crech les coses per mi contra ella preteses són veres, y en aquelles no faltarà proves.

E per sumària informació de les coses predites, vos presente la enquesta de voce et fama contra ella y altres per sò presa, [2v]

requerint ésser feta e administrada justícia e protestant de les despeses, requerint al notari en leve acte públich.

Et dictus dominus Franciscus Sorita, dominus predictus, de consilio magnifici Francisci Spanyol, decretorum doctoris et eius assessoris, admissa dicta requisicione si et in quantum de jure sit admitenda, visaque sumaria informacione inde recepta, et attentis omnibus predictis ne talia crimina et delicta si veritati nitantur impunita transeant, mandavit dictam Catharinam de Picó carceribus emancipari per baiulum loci d'Estach, qua capta assignat dicto procuratori fiscali [3r] ad suam contra eam offerendam demandam et petitionem criminalem ad diem crastinam mandando dicta Catharina de Picó personaliter intimata. Fuit intimata dicte Catharine de Picó personaliter per me dictum nottarium dicta die.

<Presentació del libel acusatori>

Postmodum vero die jovis superius assignata coram jamdicto domino, comparuit dictus procurator fiscalis qui dicto nomine eidem obtulit et presentavit, ac per me dictum notarium legi publice petiit et requisivit, quandam inscriptis papiri petitionis criminalis scedulam articulos et [3v] alia in se continentem petens admitti, cuius tenor talis est:

Comparens coram vobis magnifico domino Francisco Sorita, domino baronie d'Estach, Petrus Gil, procurator fiscalis stationis curia ac dominationis vestre, loco petitionis et demanda criminalis rite et recte concludentis adversus et contra Catharinam de Picó loci d'Estach dominationis vestre captam et criminosam fama publica referente, dicit et exponit sequentia per articulos et alios legitime declarata ad superfluum nisi dumtaxat necessariam non se astringens probationem.

I. Et primo ponit, et si negatum [4r] fuerit probare intendit, que na Chatarina de Picó del loch de Stach és bruxa y metsinera, e per tal tinguda y reputada, y és ver.

II. Item ponit que dita Piconna, ensemps ab altres, és estada en casa de Sartrot d'Estach a matar una minyonessa filla de dit Sartrot. E més dita Piconna, ensemps ab altres, fonch a casa de

Guillem Rey d'Estach a matar dos minyons, y és ver.

III. Item ponit que dita Picona ab altres fonch un vespre a la montanya sobre Enviny per matar bestiar, y quant foren allí lo gall cantà, y així no pogueren fer res. E més dita Picona ab altres fonch un vespre a Arcalís, [4v] que volien matar un minyó de Calderó, y no pogueren entrar en casa perquè trobaren una creu en herbes de Sant Joan a la porta; y après quant tornaven, croxiren y mataren un bou de la Lacaya d'Escós, y és ver.

IIII. Item ponit que dita Picona ab altres fonch en la vall de Asso un vespre de nit a un corral que està sobre Bernuy en una comella, y allí lansaren metzines sobre la squena a un ramat de bestiar que estava en dit corral. E més dita Picona ab altres fonch un vespre al loch de Angs y entraren en casa de na Peyrona per matar un son fill, y quan foren dintre lo gall cantà, y axí no pogueren fer res, y és ver. [5r]

V. Item ponit que dita Picona ab altres entrà un vespre en la casa de Joanot lo Francès de Mencuy, y allí mataren un fill de dit Francès. E més dita Picona ab altres entrà en casa de na Mora d'Estach y allí croxiren dos minyons fills de na Margalida de Mora, y és ver.

Item ponit que dita Picona té en sa persona los senyals que algunes bruxes y metzineres solen tenir, y és ver.

Item ponit quod predicta omnia et singula sunt vera et de eis est publice vox et fama.

Ex quibus omnibus predictis dicta Catharina Picona est valde [5v] diffamata et legitime acusata, que sine magna punitione pertransire non debent, ideo petit et requirit dictus procurator fiscalis dictam Catharinam de Picó a carceribus abstrahi compellique ad adverandum vel negandum predicta, et eius confessio vel negatio in processu inseri et continuari, et super negatis ad provandum admitti congrua dilatione premissa hac dicens, salvo iure addendi et cetera, et de sumptibus protestando requirens notario et cetera.

Et dictus dominus Franciscus Sorita dominus predictus, de consilio dicti sui magnifici assessoris, admissa [6r] dicta petitione si et in quantum de iure sit admittenda concessaque copia dic-

te Catharine Picon a si eam petierit et habere voluerit, mandavit dictam Catharinam de Picó a carceribus abstrahi et super preinsertis articulis interrogari eiusque confessio vel negatio in processu inseri et continuari, offerens se presto iustitiam ministrare de concilio dicti sui magnifici assessoris.

<Interrogatori de l'acusada>

Vigore cuius quidem provisionis fuit processum ad interrogationem dicte delata super preinsertis articulis in hunc qui sequitur modum. [6v]

Dicta die Catharina de Picó, loci d'Estach, delata deponens in facto suo proprio sine juramento et in alieno cum juramento dicere et deponere omnimodam quam sciet veritatem in et super quibus inferius interrogabatur.

Et primus fuit interrogata super primo articulo ex preinsertis per dictum procuratorem fiscalem oblatis eidem testi de verbo ad verbum lecto et per eam audito et intellecto, super quibus dixit que ella no sab de aquell art.

Super Ilo fuit interrogata et dixit que no y ha res de veritat. Super IIlo fuit interrogata et dixit que may no y és estada. Super IIIlo fuit interrogata et dixit [7r] que no y és estada. Super Vo fuit interrogata et dixit que no és veritat.

Super Vlo fuit interrogata si té pèls en les exelles et dixit que bé n'í té mas que són xiquets.

Generaliter autem fuit interrogata. Et dixit ad omnia quod non sed de mandato iudicis et jurata ut predicatur.

Fuit sibi lectum et perseveravit

Presente me notario et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach et Joanne Majoral loci de Arcalís habitatoribus.

Et nichilominus dicta die, coram [7v] dicto domino comparuit dictus procurator fiscalis qui dicto nomine eidem verbo dixit et exposuit in effectu hec vel similia verba.

Senyor molt magnífich, en loch de probacions de la demanda

per mi feta contra na Catharina Picona del loch d'Estach, pro-
duesch les deposicions de voce et fama contra ella preses, e les
acusacions d'en Gabriel Mora e de na Margalida Lacaya, delats,
si e en quant toquen dita Picona, e més produesch lo deslibera-
ment de la terra e la mia potestat, requerint ésser to insertat en
lo procés e ésser feta e administrada justícia, e al més avant de
la causa ésser procehit. [8r]

Et dictus dominus Franciscus Sorita, de consilio dicti sui magni-
fici assessoris mandavit producta inseri et continuari, offerens
se presto justitiam ministrare de consilio sui assessoris.

Vigore preinserte provisionis fuerunt inserta omnia per dictum
procuratorem fiscalem oblata et producta quorum tenores
unus alterum sequitur et est talis.

<Enquesta de testimonis realitzada els dies 3 i 4 de febrer>

Die martis Illo mensis februarii anno Mo Do XXXIIIlo

Dominicus Soler loci d'Estach, testis productus et nominatus
per dictum procuratorem fiscalem juratusque in posse dicti
domini dicere et [8v] omnimodam quam sciet veritatem in et
super quibus inferius interrogabatur.

Et primo fuit interrogatus e ell si sab ni ha hoit dir que en la ba-
ronia d'Estach y hage algunes persones que tenguen fama pú-
blica de bruxots ni bruxes, ni que hagen dat metzines a alguns
animals bruts o persones, e que fossen tengudes en sospita de
alguns mals.

Et dixit que ha hoit dir ell testis a molta gent de Stach que na
Picona, muller de Jaume Picó de dit loch, té fama de bruja.

Item fuit interrogatus quid est fama publica. Et dixit que lo que
los demés dien. [9r]

Generaliter autem fuit interrogatus ipse testis.

Et dixit ad omnia quod non sed de mandato domini et juratus
ut predicatur pro hunch modi veritatis testimonio perhibendo.

Fuit sibi lectum et perseveravit

Dicta die Menant Carrera, loci d'Estach, testis et cetera.

Et primo fuit interrogatus super preventis in curia.

Et dixit que ha hoit dir a molta gent d'Estach que na Picona, muller del moliner dit Jaume Picó, és bruxa y gran amiga de na Conilona de Mencuy, la qual tenen per gran bruxa.

Interrogata de fama.

Et dixit que sò que los [9v] demés dien.

Generaliter autem et cetera.

Et dixit ad omnia quod non sed ut supra.

Fuit sibi lectum et perseveravit

Dicta die

Bernardinus Vidal loci d'Estach, testis et cetera.

Et primo fuit interrogatus super preventis in curia.

Et dixit que la molinera d'Estach, muller de Jaume Picó, té fama de bruxa y que en Cortal d'Estach li fa fama que li ha dat guiter-nons. Y que ell testis lo y ha hoit dir a dit Cortal.

Interrogatus de fama.

Et dixit que sò que los demés dien.

Generaliter autem fuit interrogatus. [10r] Et dixit ad omnia quod non sed ut supra.

Fuit sibi lectum et perseveravit

Dicta die Jacobus Cortal loci d'Estach testis et cetera.

Et primo fuit interrogatus super preventis in curia.

Et dixit que ell ha hoit dir a un son germà, lo qual se diu Anthoni, que tenia sospita que la molinera d'Estach, muller de Jaume Picó, no li hagués dat guiter-nons.

Interrogatus de fama.

Et dixit que sò que los demés dien.

Generaliter autem fuit interrogatus.

Et dixit ad omnia quod non sed ut supra.

Fuit sibi lectum et perseveravit [10v]

Dicta die Anthonius Joannes de [Morilo], loci de Stach, testis et cetera.

Et primo fuit interrogatus super preventis in curia.

Et dixit que la molinera, muller de Jaume Picó d'Estach, té fama

pública de bruxa.

Interrogatus de fama.

Et dixit que sò que los demás dien.

Generaliter autem et fuit interrogatus. Et dixit ad omnia quod non sed ut supra.

Fuit sibi lectum et perseveravit

Die IIII predictorum mensis et anni Petrus Matheu loci d'Escós testis et cetera.

Et primo fuit interrogatus super preventis in curia.

Et dixit que ell ha hoit [11r] dir a molta que na Picona d'Estach té fama de bruxa. E que ell ha hoit dir a Jaume Cortal d'Estach que ell havia pres mal ab un pa que era exit de casa de dita Picona, y que tenia sospita que ella no ho hagués fet.

Interrogat de fama.

Et dixit que sò que los demás dien.

Generaliter autem et fuit interrogatus. Et dixit ad omnia quod non sed ut supra.

Fuit sibi lectum et perseveravit

<Confessions inculpatòries dels delats Gabriel Mora i Margarida Lacaya realitzades els dies 12 i 13 de febrer>

Die XII mensis februarii anno predicto

Gabriel Mora delatus loci de Stach, deponens in facto [11v] suo proprio sine juramento et in alieno cum juramento, dicere et deponere omnimodam quam sciet veritatem in et super quibus inferius interrogabatur.

Et primo fuit interrogatus super hiis de quibus fuit accusatus de art de bruxeria, que de tot diga la veritat per descàrrech de sa consciència.

Et dixit jo depose y confesse que na Picona, muller del moliner d'Estach y na ·t· són bruxes. Y tots tres, sò és elles y jo, un dia entràrem en casa de Sartrot d'Estach y allí matàrem una minyonessa de edat de dos o tres anys, filla de na Isabel de Sartrot. Y a elles jo les y féu anar perquè me era barallat ab

dit Sartrot. Y jo·ls amostré lo art [12r] de bruxeria en aquesta manera, sò és que un dia prenguérem un galapat que teníem en un corrallet de Pere Torres d'Estach, y batérem-lo fort ab unes vergues fins que fonch fort unflat. Y après morís. Y quant fonch mort cremàrem-lo. Y prenguérem vilandre y arsènit y picàrem-ho tot, y férem-ne pólbres. Y de aquelles li vag jo metre a la minyonessa de Sartrot en la bocha.

E après jo les vag menar al boch de Biterna, lo qual trobàrem en la montanya de Monsent de la vall de Asso en forma de un boch. Y allí li prestàrem sagrament y homenage y ell nos ho féu a tots per detràs. [12v] Y digué·ns que fésem mal, que ell mos daria sinch sous cada sentmana. Y féu-nos renegar Déu y la Verge Maria fent-nos fer la creu en terra y après calsigant-la, y scopir al cel. E après nos ne tornàrem de nit a cavall en uns cabrons axí com y erem anats.

Generaliter autem fuit interrogatus in alieno ut testis.

Et dixit ad omnia quod non sed juravit in facto alieno ut predicatur et de mandato judicis.

Fuit sibi lectum et perseveravit

Die XIII predictorum mensis et anni

Margarita Lacaya loci de [13r] Scós, delata, deponens in facto suo proprio sine juramento et in alieno cum juramento dicere et deponere veritatem in et super quibus inferius interrogabatur.

Et primo fuit interrogata super hiis de quibus fuit acusata de art de bruxeria, e que de tot lo que sàpia diga la veritat per descàrrech de sa consciència.

Et dixit jo depose y confesse que dos anys ha poch més o menys, que jo y na Picona y ·t·,·t·,·t·,·t· anarem un vespre de nit a Stach, a casa de Guillem Rey, y allí trobàrem dos minyons. Y jo y na ·t· mos aturarem a la porta y los altres entraren de dintre, y ab les mans croxiren dits minyons, [13v] los quals tantost moriren. E asprés mos ne tornarem jo y na ·t· a Scós y na Picona y los altres se aturaren a Stach.

E més depose y confesse que jo y na Picona y anarem de nit a la

muntanya sobre Enviny a matar bestiar. Y quant forem allà no u poguérem fer perquè los gallés se prengueren a cantar. Y axí tornàrem-mos-ne jo y na ·t· a Scós y los altres restaren a Stach. E més depose y confesse que dos anys ha que jo y na Picona y ·t· anarem a Arcalís per matar un miyó de Calderó. Y quant forem allà no poguérem entrar en casa perquè trobàrem una creu [14r] de herbes de Sant Joan a la porta. Y axí tornàrem-mos-ne a Stach y trobàrem allí en lo torrent de Vinyas un bou meu. Y allí tot lo vam croxir y matar. Y prop lo camí que va a Stach partirem y ells se'n vengueren a Stach y jo y na ·t· restarem a Scós.

E més depose y confesse que un any fa que yo y na Picona y na ·t· anàrem de nit a la Vall de Asso, a un loch se diu Bernuy, en lo mes de mag y a peu. Y allí trobarem un ramat de ovelles en un corral que està sobre Bernuy en una comella. Y lansàrem-los metzines [14v] desobre, les quals metzines portava ·t·.

E més depose y confesse que tres anys ha que yo y na Picona y ·t· anàrem de nit a Angs y entràrem de nit en casa de una que se diu na Peyrona, que volíem matar un minyó fill de dita Peyrona. Y quant fórem entrats no poguérem fer-ho perquè lo gall cantà. E més depose y confesse que un any ha y mig que yo y na Picona y ·t· entràrem de nit en casa de Joanot lo Francès de Mencuy y allí prenguérem un fill de dit Francès y croxírem-lo, y alí lo matàrem.

E més depose y confesse que quatre o sinch anys ha que yo y na Picona y ·t·t·t·t·t· [15r] entràrem de nit en casa de na Mora d'Estach y allí croxírem en lo lit dos minyons fills de na Margalida de Mora, los quals eren de edat de un any poch més o menys.

Generaliter autem fuit interrogata in alienis ut testis.

Et dixit ad omnia quod non sed de mandato iudices et iuratus in alienis ut predicatur.

Fuit sibi lectum et perseveravit

<Desaforament dels habitants de la baronia d'Estac realitzat el 3 de febrer>

Die martis III mensis february anno Mo Do XXXIIIlo in loco d'Estach

Honorabilis Jacobus Castell, baiulus, Bernardinus Vidal, Jacobus Picó, consules anni presentis [15v] loci d'Estach, Joannes Rey, Bernardus Matheu, Joanotus Comellar, Petrus Joannes Rey, sartor, Vidal Steve, Petrus Martí, sartor, Gabriel Mora, Guillermus Altemir, Antonius Cortal, Matheus Massa, Joanotus Texidor, Jacobus Millero, Bernardinus Ferrer, Antonius [Thorroy], Petrus [Samor], Joannes Lobar, Dominicus Soler, Menant Carrera, Petrus Rollan loci d'Estach habitatores; Petrus Matheu alias Bialgues, Berengarius Torner, Petrus Say, Joannes de [Chorrolir], Michael Soldevila loci d'Escós; Petrus Joannes Torner, Franciscus Torner, Anthonius Conilo, Anthonius Pepi loci de Mencuy; Joannes Majoral, [16r] baiulus loci de Arcalís, Petrus Baro et Petrus Miró cónsules, Marsal Bartholomeus de [Sutoy], Joannes Calderó, Bernardus Prats, Bernardus [Picoy], magister, Arnaldus Fuster, Petrus Jolià, Petrus Millerés, Joannes [San], Bartholomeus Sansso, Paschasius Steve, Anthonius de Buseu loci de Arcalís.

Omnes habitatores predictorum locorum Baronie d'Estach personaliter constituti ac convocati et congregati intra castrum dicti loci d'Estach de mandato dicti domini Francisci Sorita, domini dicte Baronie, concilium generale tenentes, facientes et representantes tanquam maior et sanior pars attendentes et conciderantes quod dictus dominus [16v] de Stach eorum investigatione et requisicione precedentibus propter dillectionem iusticie que a celo prospexit, et etiam propter salvationem animarum suarum et rey publice gubernationem ac benorum dictorum universitatum et singularum earumdem conservationem vult inquirere contra omnes et quoscumque maleficos seu maleficas vulgo dictas bruxots y bruxes in sua dominacione, et signanter intra dicta loca constitutos et inventos adeo quod crimina impunita minime transeavit quam inquisitionem seu inquisitiones per famam publicam vel alias denunciaciones recipiendas contra eos absque eorum voluntate et deslibertamento minime recipere neque [17r] igitur gratia et cetera; om-

nes insimul et quilibet eorum in solitum ac nomine dictarum universitatum et cuiuslibet earum ad tempus videlicet unius anni proxime venturi renunciarunt quo ad hec foro suo proprio ipsiusque fori privilegio et omnibus libertatibus, inmunitatibus, salvitatibus et privilegiis dictis universitatibus et singularibus earundem tam conjunctim quam divisim concessis vel concedendis, et omni iuri tam comuni quam municipali, et omnibus deffensionibus et constitucionibus Cathalonie, usaticis Barcino-ne, usibus, usanciis, praticis, stillis curiarum, prangmaticis sanctionibus ac observanciis earundem et omnibus [17v] feriis et dilacionibus tam ab honorem Dei quam alio quoris iure statutis omnique alii iuri racioni et consuetudini hiis obviantibus seu eos iurantibus quorismodo submittentes se et bona sua foro districtui examini et cognitioni seu exequcionem dicti magnifici domini Francisci Sorita, domini predicti, promittentes parere eius sentenciis mandatis et provisionibus tam interlocutoriis quam diffinitivis super hiis ferendis, et non appellare sub pena carceris et sub pena mille librarum, de qua pena prima pars dicto domino et alia iudici de hiis exequcionem facienti, acquirantur qua pena et cetera, in super pro solvendis expensis ea propter faciendis promiserunt bona fide solvere et portare dicto domino omnes et quascunque expensas [18r] eapropter factas seu faciendas intra tres dies postquam fuerint requisiti sine dilacione et excepcione et cetera, promittentes non firmare ius in ullo unquam iudicio sub pena centum librarum barchinonensium, de qua pena prima pars iudici de hiis execucionem facienti et alia dicto domino acquirantur, qua pena comissa vel non, soluta vel non, semel aut pluries sive graciose remissa nichilominus per et infra ratta maneant perpetuo atque firma, et adeo per observacionem omnino et efficaciter teneantur, omni contradictione cessante. Et pro predictis omnibus et singulis tenendis, [18v] attendendis firmiterque et inviolabiliter observandis, omnes insimul et quilibet eorum in solidum nomineque omnium universitatum predictarum et singularium earundem obligarunt omnia bona sua mobilia et immobilia, habita ubique et habenda etiam quorismodo et iure privilegiata renunciarunt et

cetera, firmarunt et iurarunt et cetera.

Testes sunt honorabilis Petrus Ferrer et Jacobus Borrel villa Tarni habitatores. Facio fidem de premissis ego dictus nottarius qui eisdem interfici.

Dicta die in eodem loco

Dictus magnificus dominus Franciscus Sorita, dominus predictus gratia et cetera, [19r] creavit in procuratorem fiscalem honorabilem Petrum Gil ibidem presentem et cetera; ad interessendum omnibus et quibusvis inquisitionibus et processibus contra quascunque personas quibusvis rationibus fulminatis seu fulminandis testis, libellos, petitiones, demandas et denunciaciones quascunque presentandum et cetera; et ab adverso obiciendum et cetera; sentencias tam diffinitivas quam interlocutorias audiendum et cetera; et eas ferri et promulgari petendum, ac debite exequutioni demandari faciendum et cetera; et generaliter ad omnes lides [19v] et cetera; ipse enim et cetera; promitendum et cetera; et se semper et cetera; fieri et cetera.

Testes Guillermus Altemir et Jacobus Castell loci d'Estach.

Facio fidem de premissis ego dictus nottarius qui eisdem interfici.

<Petició de turment i termini per a la defensa>

Rursus, vero dicta die <19 de febrer> coram iamdicto domino comparuit dictus procurator fiscalis qui dicto nomine verbo petiit et requisivit testes denunciaciones, accusaciones et alias probaciones preinsertas publicari et pro publicatis haberi carendique in causa interlocutoria turmentorum et super hiis iustitiam sibi ministrari.

Et dictus dominus Franciscus Sorita [20r] de consilio dicti magnifici sui assessoris, habitis probationibus pro publicatis concessaque copia dicta delata si eam petierit et habere voluerit, assignat eidem ad se deffendendum et alias ad dicendum et allegandum in premissis quic quid dicere et allegare voluerit ad diem sabbati proxime venturum, et interim quandocumque, concessa sibi copia advocati et deffensoris, mandando dicte delate personaliter intimari et eius responsio apud acta curia

continuari.

Fuitque interrogata dicte delate personaliter [20v] per me dictum notarium dicta die, donant-li a entendre per tres vegades que es submissis y que se'n deffensés, que quidem delata hiis habitis respondendo verbo dixit que ella ho té tot per entès y que no's vol deffendre sinó sotsmetre y estar a la misericòrdia del senyor, y que renuncia a totes deffensions y dilacions per sò a ella dades y assignades, presente me nottarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci de Stach habitatoribus.

Postmodum vero dicta die sabbati superius assignate [21r] dicte delate ad deffendendum, coram dicto domino comparuit dictus procurator fiscalis qui dicto nomine eidem verbo dixit et exposuit quod attento dicte delate fuisset assignata dilatio ad se deffendendum intra quam non curavit se deffendere ymo se submitit a la misericòrdia del senyor; ideo, dictam submissionem acceptando, petiit dictas deffensiones publicari et pro publicatis haberi, accusando contumaciam contra dictam delatam et eius quemcumquem deffensorem; et dictam delatam, attento quod indicia sunt manifeste et ipsa interrogata non vult faceri veritatem, in torturis poni et condemnari adeo quod [21v] veritas facti ab eius ore proprio procedat et super hiis iusticiam sibi fieri et ministrari.

Et dictus dominus Franciscus Sorita, de consilio dicti sui magnifici assessoris, attenta submissione dicte Catharina Picon amissaque dicta contumacia si et in quantum de iure sit admitenda, habitis deffensionibus pro publicatis, assignat dicte delate ad audiendum sententiam interlocutoriam an si debeat torqueri vel non ad diem lune proxime venturum, mandando eidem personaliter intimari. [22r]

Fuitque intimata dicte delate personaliter per me dictum notarium dicta die, presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

<Sentència de turments>

Postea vero dicta die luna <23 de febrer> superius assignata,

instante et requirente dicto procuratori fiscali, fuit processum ad interloquendum per dictum dominum iudicem super dictis torturis in forma sequenti.

Jhesu Christi nomine humiliter invocato. Hont nos, Francisco Sorita, et cetera. Lata, lecta et publicata fuit et cetera. [22v]

<Acaraments amb els delats Margarida Lacaya i Gabriel Mora>
Et nichilominus incontinenti instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini, in aula superiori dicti castri d'Estach, fuit factum acaramentum de facie ad faciem de dicta Picona cum Margarita Lacaya delata. Et fuerunt lecte confessiones dicte Lacaye dicte delate de verbo ad verbum per me dictum notarium et per eam intellecte, super quibus incontinenti dicta Lacaya affirmando medio iuramento veritatis dicendo per eam prestito, dixit que tot lo que ella ha dit y confessat, tot és veritat. Et dicta [23r] Picona respondendo dixit que no és veritat. Et sic remanserunt dicta Lacaya affirmando et dicta Picona negando, presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

Et nichilominus incontinenti instante dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini fuit factum aliud simile acaramentum de dicta Picona ab Gabriel Mora. Et fuerunt lecte confessiones dicti Mora dicte Picona in quantum eam tangunt de verbo ad verbum per me dictum notarium, quibus lectis dictus Gabriel [23v] affirmando medio iuramento veritatis dicende per eum prestito dixit que és veritat tot lo que ell ha dit y confessat; et dicta Picona dixit que no y ha res de veritat. Et sich remanserunt dictus Gabriel affirmando et dicta Picona negando presentibus testibus quibus supra.

<Interrogatori sota turment>

Postea vero incontinenti instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini, dicta Catharina Picona, hora quasi tertia post meridiem, fuit posita in tormentis per Joannem Martinum, ministrum, hoc modo videlicet alligatis

manibus retro cum [24r] quodam lapide in pedibus ponderis de mig quintal, cum quadam resti fuit in altum ellevata. Et ibidem existens per spacium medii quarti de hora parum minus interrogata et monita valde de premissis de quibus fuit acusata nichil dixit, sino baixau- me que jo us ho diré tot. Et sich fuit a dictis tormentis deposita, presente me nottarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

Postmodum vero hora quasi quarta post meridiem dicti diey dicta Catharina de Picó deponens in facto suo proprio sine iuramento et in facto alieno cum [24v] iuramento ad Dominum Deum et eius sancta quatuor evangelia manibus suis corporaliter tacta, in posse dicti magnifici domini Francisci Sorita, prescrito dicere et deponere omnimodam quam sciet veritatem in et super quibus inferius interrogatur.

Et primus fuit interrogata si ella és bruxa ni qui li n'ha mostrat, e de tot lo que ella ab altri y a soles ha fet diga la veritat.

Super quibus respondendo dixit que ella deposa y confessa que és bruxa y metzinera, e que Gabriel Mora d'Estach li n'ha mostrat sis o set anys ha en aquesta manera, que un dia eren tots, çò és ella y dit Gabriel, a una part se dien los plans; e allí dit Gabriel li diguí [25r] que micer Torres les conexia. E après aquí matex li féu renegar Déu y pendre lo Diable per senyor, e aquí matex venguí aquí lo Diable en forma de un cabronot negrot ab unes banes grans, e ells lo adoraren al salva honor, e après ell los ho féu an abdosos per detràs ab allò seu negre y larch y spinós, e après digué'ls que fessen mal. E després tantost anà ella un dia ab dit Grabiél y na Lacaya y na Conilona y na Saya y la Texidora al loch de Arcalís per fer mal, y quant foren allà no pogueren fer res perquè los galls havien ja cantat aquell vespre, e axí se'n tornaren. E quant se'n tornaven trobaren [25v] un bou de la Lacaya en lo torrent d'Escós, y allí lansaren-li metzines desobre, e après morí.

E més deposa y confessa que un altre dia anaren ella y Gabriel y na Saya y na Lacaya y Bernadí y na Texidora y na Conilona al loch de Angs. Y volien matar una filla de na Peyrona de dit loch.

Y quant foren allí no pogueren fer res perquè lo gall cantà.

E més deposa y confessa que un altre dia ella y Grabiél y Bernadí y na Lacaya y na Texidora y na Saya entraren de nit en casa de Guillem Rey d'Estach, y allí posaren los polses a la gola a una minyonessa filla de Joan Rey, la qual era d'edat de mig any. Y morí de aquell mal aquí matex.

E més deposa y confessa que un altre [26r] dia abans ella y Grabiél y na Lacaya y na Conilona y na Saya y la Texidora y Bernadí trobaren una germana de Joan Rey d'Estach en la part se diu Los Pous. Y allí li meteren unes pólvores en la boca, de les quals dita fadrina morí.

E més deposa y confessa que après a cap de quinze jorns anaren ella y Grabiél y Bernadí, na Saya, na Conilona, na Lacaya y na Texidora, anaren a un corral sobre Bernuy en la Vall de Asso. Y allí lansaren metzines sobre la squena a un ramat de bestiar. Y de aquell bestiar ne morí après bona part.

E més deposa y confessa que tres anys ha que ella y Grabiél y Bernadí y na Lacaya y la Texidora y na Saya y na Conilona y [26v] Francina Dorella y sa filla la Sposada del loch de Larvent, anaren de nit a la muntanya sobre Enviny per matar bestiar. Y quant foren allà no pogueren fer res perquè lo gall cantà.

E més deposa y confessa que més de quatre anys ha que ella y Grabiél y Bernadí y na Lacaya, na Saya, na Texidora y na Conilona anaren a Mencuy y allí mataren un fill de Joanot lo Francès, lo qual se deya Perot. Y meteren-li un engüent en la boca, lo qual portava Grabiél, y de allò morí.

E més deposa y confessa que sis o set anys ha que ella y Grabiél y Bernadí, na Lacaya, na Saya, na Conilona y na Texidora entraren un vespre de nit en casa de na Mora d'Estach. Y allí prengueren [27r] un minyó que popava, fill de na Margalida de Mora, y meteren-li en la boca un engüent que portava Grabiél. Y de axò dit minyó morí.

E més deposa y confessa que tres anys ha que ella y Grabiél y Bernadí, na Saya, na Lacaya, na Conilona y na Texidora, tots entraren en casa de dita Mora. Y allí prengueren un fill de dita Margalida de Mora que popava y jugaren-se'n un poch a la pilo-

ta. Y après meteren-li un engüent en la boca, lo qual portava Grabiell, y tantost dit minyó morí de aquell mal.

Generaliter autem fuit interrogata in alienis ut testes. [27v]

Et dixit ad omnia quod non sed per descàrrech de la consciència et iurata in alienis ut predicatur.

Fuit sibi lectum et perseveravit

Et nichilominus in continenti, presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus, instante dicto procuratore fiscali fuit prorrogatus actus turmentorum usque ad diem martis proxime venturum, mandando in processu continuari et dicte delate personaliter intimari.

Fuitque intimata dicte delate ibidem, presenti personaliter per me dictum notarium in continenti. [28r]

<Ratificació de les confessions sota turment>

Postea vero die martis superius assignata, instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini, hora quasi octava ante meridiem, preinserte confessiones fuerunt lecte de verbo ad verbum per me dictum notarium dicte delate et per eam intellecte, super quibus medio iuramento veritatis dicende per eam prestito respondendo dixit que tot lo que ella ha dit y confessat tot és veritat, y no ha fet altra cosa que a ella li recorde. Presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo [28v] Castell loci d'Estach habitatoribus.

Rursus vero dicta die hora quasi quarta post meridiem, instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini, preinserte confessiones fuerunt lecte de verbo ad verbum per me dictum notarium dicte delate et per eam intellecte, super quibus respondendo medio iuramento veritatis dicende per eam prestito in posse dicti domini dixit que tot lo que ella ha dit y confessat tot és veritat, y no ha [29r] fet altra cosa que a ella li recorde. Presente me notarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

Et nichilominus dicta die, instante dicto procuratore fiscali, fuerunt prorrogati actus turmentorum per dictum dominum iudicem usque ad diem mercurii proxime venturum, mandando in

processu continuari et dicte delate personaliter intimari.

Fuitque intimata dicte delate ibidem presenti incontinenti personaliter per me dictum notarium [29v].

Postea vero dicta die mercurii superius assignata, instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini, preinserte confessiones fuerunt lecte dicte delate per me dictum notarium de verbo ad verbum et per eam intellecte, super quibus medio iuramento veritatis dicende per eam prestito in posse dicti domini respondendo dixit que tot lo que ella ha dit y confessat tot és veritat, e no ha fet altra cosa que li recorde. Presente me notarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et [30r] Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

Rursus vero dicta die mercurii hora quasi quarta post meridiem, instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini, preinserte confessiones fuerunt lecte de verbo ad verbum per me notarium dicte delate et per eam intellecte, super quibus medio iuramento veritatis dicende per eam prestito in posse dicti domini respondendo dixit que tot lo que ella ha dit y confessat tot és veritat, e que a ella no li recorde [30v] haver fet altra cosa. Presente me notarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

Post modum vero die jovis subsequenti, instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini, preinserte confessiones fuerunt lecte de verbo ad verbum per me notarium dicte delate et per eam intellecte, super quibus medio iuramento veritatis dicende per eam prestito in posse dicti domini respondendo dixit que tot lo que ella ha dit [31r] y confessat tot és veritat, e que a ella no li recorde haver fet altra cosa. Presente me notarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

Rursus vero dicta die hora quasi quarta post meridiem, instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini, preinserte confessiones fuerunt lecte de verbo ad verbum per me dictum notarium dicte delate et per eam intellecte, super quibus medio iuramento veritatis dicende per eam

prestito in posse dicti domini respondendo dixit que tot [31v] lo que ella ha dit y confessat tot és veritat, e que a ella no li recorde haver fet altra cosa. Presente me notarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

<Publicació de les deposicions testimonials recollides el 21 de febrer>

Et nichilominus dicta die actu continuo coram dicto domino comparuit dictus procurator fiscalis qui dicto nomine eidem verbo dixit quod in locum probationis confessiones dicte delate et criminorum per eam perpetratorum, petiit testes quas ministravit super dictis criminibus recipi et examinari [32r] et in processu inseri et continuari. Et dictas confessiones et deposiciones ac omnes actus presentis processus et eundem processum publicari et denunciari ac pro publicatis et denunciatis haberi, et ad ulteriora causa procedi iustitiamque subministrari.

Et dictus dominus Franciscus Sorita dominus predictus, de consilio dicti sui magnifici assessoris, mandavit producta inseri et continuari assignando ad publicandum dictas confessiones et omnes actus processus ad diem veneris, mandando dicte delate personaliter intimari.

Fuitque intimata dicte delate personaliter per me dictum notarium dicta die. [32v]

Vigore cuiusquidem provisionis fuerunt inserte infra depositiones per dictum procuratorem fiscalem oblate quarum tenores unus alterum sequitur et est talis:

Die sabbati XXI mensis februarii anno a Nativitate Domini Mo Do XXXIIIlo

Jacobus Castell loci d'Estach, testis productus et nominatus per dictum procuratorem fiscalem ac iuratus in posse dicti domini dicere et deponere omnimodam quam sciet veritatem in et super quibus inferius interrogabatur.

Et primo fuit interrogatus e ell si ha vist may ningun bou de la

Lacaya d'Escós malalt [33r] ni de quina malaltia morí o iudicaven que era malalt.

Et dixit que dos anys ha poch més o menys que na Lacaya d'Escós envià a demanar a ell testis que anàs a Scós per veure-li un bou que tenia malalt, y pensava que los lops ho havien fet. E axí ell testis anà y trobà lo bou malalt, sò és que estava tot sgarranyat lo ventre y les pernes totes negres de sanch presa. Y ella li diguí que en lo torrent sobre [Vinyós] lo lop lo havia pres. E après ell testis ha hoit dir que quant fonch scorxat tenia la carn tota podrida y macada. Y que ell no y sab altra cosa. [33v]

Generaliter autem fuit interrogatus ipse testis.

Et dixit ad omnia quod non sed de mandato domini et iuratus ut predicatur pro huiusmodi veritatem testimonio perhibendo. Fuit sibi lectum et perseveravit

Dicta die Ysabel de Sartror loci d'Estach, testis et cetera.

Et primo fuit interrogata si ella testis ha tengut may ninguna filla que sia morta ni de que malaltia és morta ni si té sospita en mala gent que la y haguessen morta.

Et dixit [34r] que dotze anys ha que ella tenia una filla de edat de quinze jorns poch més o menys. Y lo dia de Cap d'Any li co-neguí lo mal e al vespre ja fonch morta. E que ella no sab ni té sospita en ninguna persona.

Generaliter autem fuit interrogata ipsa ut testis. 573

Et dixit ad omnia quod non sed de mandato domini et iurata ut predicatur. Fuit sibi lectum et perseveravit

Dicta die Joanna de Mora, mater Margarite de Mora loci d'Estach quondam, testis et cetera.

Et primo fuit interrogata si ella [34v] ha tengut may ninguna filla que's digués Margalida y que haja hagut fills ni de quina manera són morts e quant ha.

Et dixit que ella tenia una filla la qual se deya Margalida, casada ab Pere Gran. Y aquella ha hagut dos fills, los quals ha sinch o sis anys que són morts. Y moriren de aquesta manera, que

prenien un gran xiscler y prenien-se a plorar. E a cap de vuyt o quinze jorns que eren nats moriren. E que dita sa filla après també s'és morta. E que ella y la dita sa filla tostemp han tengut sospita que Grabiell Mora ho feya y los li matava. E que ella no y [35r] sab altra cosa.

Generaliter autem fuit interrogata ipsa ut testis.

Et dixit ad omnia quod non sed de mandato domini et iurata ut predicatur.

Fuit sibi lectum et perseveravit

Dicta die Joannes de Guillem Rey loci d'Estach, testis et cetera. Et primo fuit interrogatus si ha tengut may ninguns fills que fossen morts per mans de males gents ni quant ha que són morts ni de quina malaltia moriren.

Et dixit que sinch anys ha que a ell testis se li morí una filla de edat de set o vuyt anys, la qual anava [35v] tostemp geme-cant y tornàs sorda. Y quant vingué en la setmana de Rams, trobaren-las morta al costat. E també diu ell testis que sis anys ha poch més o menys que se li morí un fill de edat de un any, lo qual morí ab gran gemech. Y durà-li lo mal vuyt o deu jorns y après morí. Y de abdosos dit fill y filla tenia y té sospita ell testis que mala gent ho han fet.

Generaliter autem fuit interrogatus ipse testis.

Et dixit ad omnia quod non sed de mandato domini et iuratus ut predicatur.

Fuit sibi lectum et perseveravit [36r]

<Petició de sentència definitiva>

Et nichilominus incontinenti actu continuo coram dicto domino comparuit dictus procurator fiscalis qui dicto nomine renunciando pro prius residuo dilacionis sibi concessa ad publicandum eidem dixit quos habita causa et processu ac omnibus actibus eiusdem pro denunciatis et publicatis petiit et requisivit concludi in causa renunciando nunch de presenti eidem et ad sentenciam assignari iusticiamque sibi ministrari.

Et dictus dominus Franciscus Sorita de consilio dicti [36v] sui

assessoris habita causa et processu ac omnibus actibus eiusdem pro publicatis et denunciatis assignat utrique parti ad renunciandum et concludendum et allegandum in premissis quicquid dicere et allegare voluerit ad diem sabbati proxime venturum et interim quandocumque mandando dicte delate personaliter intimare.

Fuitque intimata dicte delate ibidem presenti personaliter per me dictum notarium dicta die.

<Deposició d'un nou testimoni>

Die veneris XXVII predictorum mensis et anni

Petrus Torner loci de Mencuy testis et cetera [37r]

Et primo fuit interrogatus si ha tengut may ningun germà qui's digués Joanot e que aquell tingués un fill lo qual se digués Perot lo qual fos mort ne de quina manera e quant ha que és mort.

Et dixit que ell tenia un germà lo qual se deya Joanot y estava a Mencuy. Y aquell tenia un fill lo qual se deya Perot, lo qual Perot morí quatre anys ha en aquesta manera, so és que estigué tres o quatre dies que no pogué orinar. E a cap de dits tres o quatre dies ja fonch mort. E que ell testis estava en casa de dit Joanot com dit minyó morí. E que tostemps ha tengut sospita que mala gent lo havia mort.

Generaliter autem fuit interrogatus ipse testis. [37v]

Et dixit ad omnia quod non sed de mandato domini et iuratus ut predicatur.

Fuit sibi lectum et perseveravit

<Ratificació i ampliació de les confessions>

Postea vero dicta die veneris instante et requirente dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini preinserte confessiones fuerunt lecte de verbo ad verbum per me dictum notarium dicte delate et per eam intellecte, super quibus medio iuramento per eam prestito in posse dicti domini respondendo dixit que tot lo que ella ha dit y confessat tot és veritat, e més

deposa y confessa per descàrrech de sa consciència e per dir la veritat [38r] per lo jurament que ha fet que ·t· y na ·t· de tal loch y na Casala viuda de Sort y na ·t· de ·t· loch y la muller de Sala de Montardit, la qual és exida de casa de Rispa d'Enviny y na ·t· y ·t· y Catharina de Joan de Massa de Pahüls són bruxes y bruxots y són estats ab ella y ab los que ja demont ha dit a matar los minyons de Margalida de Mora d'Estach y a matar los minyons de casa de Joan Rey de dit loch. Y també són estats a matar la minyonessa de Sartror de dit loch. E també se anaren ab ella y ab los que demont ha dit al loch de Arcalís quant anaven per fer mal y no'n pogueren fer; [38v] e axí matex quant se'n tornaven, foren a matar lo bou de la Lacaya d'Escós. E més deposa y confessa que foren a la vall de Asso ab ella y ab los que ja demont ha dit al corral sobre Bernuy a emmetzinar un ramat de bestiar. E que no li recorda altra cosa. Presente me notarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Jacobo Castell loci d'Estach habitatoribus.

Rursus vero dicta die, hora quasi quarta post meridiem, instante et requirente [39r] dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini preinserte confessiones fuerunt lecte de verbo ad verbum per me dictum notarium dicte delate et per eam intellecte, super quibus medio iuramento per eam prestito in posse dicti domini de veritate dicenda, respondendo dixit que tot lo que ella ha dit y confessat tot és veritat e que no li recorda altra cosa. Presente me notarius et testes quibus supra.

Postea vero die sabbati subsequenti, hora quasi secunda post meridiem, instante et requirente [39v] dicto procuratore fiscali ac de mandato dicti domini preinserte confessiones fuerunt lecte per me dictum notarium dicte delate et per eam intellecte, super quibus medio iuramento per eam prestito in posse dicti domini de veritate dicenda, respondendo dixit que tot lo que ella ha dit y confessat tot és veritat, e que no li recorda haver fet altra cosa. Presente me notarius et presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Joanne Majoral loci de Arcalís habitatoribus.

<Assignació de sentència definitiva>

Et nichilominus dicta die [40r] coram dicto domino comparuit Petrus Gil, procurator fiscalis predictus, qui dicto nomine verbo petit et requisivit renunciando et concludendo in causa quod habita causa et processu ac omnibus actibus eiusdem pro conclusis et renunciatis ac publicatis, ad sententiam diffinitivam assignari et dictam delatam iuxta merita processus condempnari iusticiamque sibi semper ministrari.

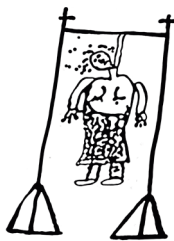
Et dictus dominus Franciscus Sorita de concilio dicti sui magnifici [40v] assessoris, habita causa et processu ac omnibus actibus eiusdem pro conclusis, renunciatis et publicatis, volens iusticiam ministrare de concilio dicti sui assessoris, assignat sententiam diffinitivam ad diem martis proxime venturum et interim quodcumque cum continuacione dierum et hororum, mandando dicte delate personaliter intimari.

Fuit que intimata dicte Catharine Picon, delate, personaliter per me dictum notarium dicta die, presentibus pro testibus Petro Ferrer Talarni et Joanne [41r] Majoral loci de Arcalís habitatoribus.

Jhesum Christum et eius Virginis Matris humiliter invocatis Hont Nos, Francisco Sorita et cetera.

Lata, lecta et cetera, die martis et cetera.

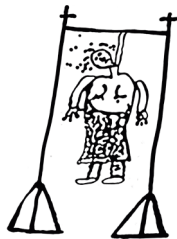

Itinerant Feminist

Dibuix de la macabra agonia de Francina Redorta penjada a la forca i mig despullada. 1616. És l'únic dibuix que es conserva d'una bruixa catalana.

Olga Olivera-Tabeni. Una florista desobedient, 2019. Amb la col.laboració del Centre d'Art la Panera de Lleida, el CAN de Farrera i el CDAN d'Ozca.